

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004098

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпортун Андрій Миколайович

2. Andrii M. Shportun

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-6906-6319

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 42204 (053 Психологія)

Дата захисту: 27-12-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Вінницька міська рада

Код за ЄДРПОУ: 25512617

Місцезнаходження: вул. Соборна, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11315

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.51.13

Тема дисертації:

1. Соціальний інтелект в системі професіоналізму прокурора
2. Social intelligence in the system of prosecutor professionalism

Реферат:

1. Дисертація є комплексним науковим дослідженням психологічних особливостей соціального інтелекту в системі професіоналізму прокурора. Актуальність теми дисертаційної роботи зумовлена підвищеними вимогами до професіоналізму прокурора, діяльність якого в умовах сучасних соціально-правових трансформацій вимагає поєднання високої правової компетентності з розвиненими психологічними ресурсами. Одним із таких ресурсів є соціальний інтелект, що забезпечує здатність до розуміння міжособистісних процесів, ефективної комунікації, прогнозування наслідків професійних рішень та підтримання суспільної довіри до інституту прокуратури. Особливої значущості ця здатність набуває в умовах воєнного стану, коли прокурори стикаються з підвищеною соціальною напругою, морально-психологічними викликами та необхідністю ухвалювати зважені рішення в умовах дефіциту часу й інформаційної невизначеності. Перший розділ дисертаційного дослідження присвячено теоретикометодологічному аналізу феномену соціального інтелекту в психологічній науці та з'ясуванню його місця в системі професіоналізму прокурора. У роботі висвітлено генезис і феноменологію поняття

«соціальний інтелект», починаючи з класичних підходів Д. Дьюї, Е. Торндайка, Г. Барнса, а також розглянуто основні концепції та етапи його наукового осмислення. Узагальнено сучасні підходи до трактування соціального інтелекту: як різновиду загального інтелекту, спрямованого на розв'язання соціальних завдань; як самостійного виду інтелекту; як інтегральної здатності до міжособистісної взаємодії. Обґрунтовано, що соціальний інтелект охоплює як міжособистісну, так і внутрішньо особистісну сфери, включаючи здатність до усвідомлення й регуляції власних емоцій, інтерпретації поведінки інших та прогнозування розвитку соціальних ситуацій. У контексті прокурорської діяльності соціальний інтелект визначено як інтегральну особистісно-професійну властивість, яка забезпечує ефективність правозастосування, підтримання суспільної довіри та психологічну стійкість у стресових умовах. Виділено п'ять функцій соціального інтелекту прокурора: когнітивно-прогностичну, комунікативно-регулятивну, адаптаційно-стабілізуючу, ціннісно-етичну та професійно-рефлексивну. Розкрито три його взаємопов'язані компоненти: когнітивний (аналітичне й прогностичне мислення, когнітивна гнучкість), емоційний (емпатія, контроль і регуляція емоцій), поведінковий (соціально-комунікативна компетентність, конструктивна взаємодія). Доведено, що професіоналізм прокурора доцільно розглядати у єдності діяльнісного та особистісного вимірів. Соціальний інтелект прокурора визначено стратегічним психологічним ресурсом, який інтегрує правову компетентність із морально-етичними якостями та забезпечує ефективність виконання професійних функцій, особливо в умовах воєнного стану та зростання соціально-правових викликів. Другий розділ присвячено емпіричному дослідженню соціального інтелекту в системі професіоналізму прокурора та верифікації запропонованої структурно-функціональної моделі. На основі теоретичного аналізу обґрунтовано модель, у якій соціальний інтелект розглядається як інтегральна особистісно-професійна властивість. Емпіричне дослідження (2024–2025 рр.) проведено на вибірці 262 осіб: 148 прокурорів та 114 слідчих. Використано узгоджений психодіагностичний комплекс: TSIS, методика Л. Регуш; тест емоційного інтелекту Д. Люсіна; опитувальник К. Томаса; шкали загальної та соціальної ефективності М. Шеєра і Дж. Маддукса; методику професійної ідентичності Л. Шнейдер; опитувальник особистісної здійсненності О. Штепи.

2. The dissertation is a comprehensive scientific study of the psychological characteristics of social intelligence in the system of prosecutor professionalism. The relevance of the dissertation topic is determined by the increased demands on the professionalism of prosecutors, whose activities in the context of modern socio-legal transformations require a combination of high legal competence and developed psychological resources. One such resource is social intelligence, which provides the ability to understand interpersonal processes, communicate effectively, predict the consequences of professional decisions, and maintain public trust in the institution of the prosecutor's office. This ability is particularly important in a state of martial law, when prosecutors face increased social tension, moral and psychological challenges, and the need to make informed decisions in conditions of time constraints and information uncertainty. The first section of the dissertation is devoted to the theoretical and methodological analysis of the phenomenon of social intelligence in psychological science and clarifying its place in the system of prosecutor professionalism. The work highlights the genesis and phenomenology of the concept of «social intelligence», starting with the classical approaches of D. Dewey, E. Thorndike, and G. Barnes, and also considers the main concepts and stages of its scientific understanding. It summarizes contemporary approaches to the interpretation of social intelligence: as a type of general intelligence aimed at solving social problems; as an independent type of intelligence; as an integral ability for interpersonal interaction. It has been substantiated that social intelligence encompasses both interpersonal and intrapersonal spheres, including the ability to recognize and regulate one's own emotions, interpret the behavior of others, and predict the development of social situations. In the context of prosecutorial activity, social intelligence is defined as an integral personal and professional trait that ensures effective law enforcement, maintains public trust, and provides psychological stability in stressful conditions. Five functions of a prosecutor's social intelligence are identified: cognitive-prognostic, communicative-regulatory, adaptivestabilizing, value-ethical, and professional-reflective. Three interrelated components are revealed: cognitive (analytical and prognostic thinking, cognitive flexibility), emotional (empathy, control and regulation of emotions), and behavioral (social and communicative competence, constructive interaction). It has been proven that the professionalism of a prosecutor should be considered in

terms of both professional and personal dimensions. The social intelligence of a prosecutor is defined as a strategic psychological resource that integrates legal competence with moral and ethical qualities and ensures the effective performance of professional functions, especially in conditions of martial law and growing socio-legal challenges. The second section is devoted to empirical research on social intelligence in the system of prosecutor professionalism and verification of the proposed structural-functional model. Based on theoretical analysis, a model is substantiated in which social intelligence is considered as an integral personal and professional trait. An empirical study (2024–2025) was conducted on a sample of 262 individuals: 148 prosecutors and 114 investigators. A coordinated psychodiagnostic complex was used: TSIS, L. Regush's methodology; D. Lyusin's emotional intelligence test; K. Thomas' questionnaire; M. Sheer and J. Maddux's general and social effectiveness scales; L. Schneider's professional identity methodology; O. Shtepa's personal feasibility questionnaire.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Шпортун А. М. Соціальний інтелект у структурі професійної компетентності прокурора. Наукові перспективи. Серія «Психологія». 2023. № 12(42). С. 946-957.
- Шпортун А. М. Генеза психологічної сутності феномена «соціальний інтелект». Габітус. 2024. Вип. 59. С. 244-248.
- Шпортун А. М. Тренінгові технології як засіб розвитку соціального інтелекту працівників органів прокуратури. Наукові перспективи. Серія «Психологія». 2024. № 12(54). С. 1724-1737.
- Шпортун А. М. Психологічні ракурси готовності працівників органів прокуратури до саморозвитку. Наукові інновації та передові технології. Серія «Психологія». 2025. № 1(41). С. 1309-1321.
- Шпортун А. М. Психологічний зміст системи професіоналізму прокурора. Перспективи та інновації науки. Серія «Психологія». 2025. № 12(42). С. 1888-1900.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко-Бузиль Юлія Юріївна
2. Yuliia Y. Woiko-Buzyl

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.06, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1715-4327

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=NjBFwLcAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кісіль Зоряна Романівна
2. Zoriana R. Kisil

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1405-4547

Додаткова інформація: ;<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=f9ynqQYAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пасько Ольга Миколаївна
2. Olha M. Pasko

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9555-1101

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філоненко Володимир Миколайович
2. Volodymyr M. Filonenko

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2662-1705

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Яна Сергіївна
2. Yana Ponomarenko

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3374-3930

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Євдокімова Олена Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Євдокімова Олена Олександрівна

